

KÄSKKIRI

nr

Toetuse andmise tingimused kaitsetööstuspargi baastaristu rajamiseks

Käskkirja kehtestatakse perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seaduse § 10 lõigete 2 ja 4 (edaspidi *ÜSS2021_2027*) alusel.

1. Reguleerimisala

- 1.1. Käskkirjaga reguleeritakse Ühtekuuluvuspoliitika fondide rakenduskava 2021-2027 poliitikaeesmärgi 1 „Nutikam Eesti“ erieesmärgi (a)(vii) „Tööstussuutlikkuse suurendamine kaitsevõime edendamiseks, seades esikohale kahesuguse kasutusega võimed“ raames toetatava meetme 21.1.6.3 „Kaitsetööstuspargi baastaristu“ sekkumise 21.1.6.3.1 „Kaitsetööstuspargi baastaristu“ tegevustele toetuse andmise tingimusi ja korda.
- 1.2. Sekkumine on lisandunud Ühtekuuluvuspoliitika fondide rakenduskavasse 2021-2027 seoses Euroopa Komisjoni ettepanekuga COM(2025) 123, millega suunatakse Ühtekuuluvuspoliitika rahalisi vahendeid kava „ReArm Europe Plan/Readiness 2030“ kaitseinvesteeringute kiiremaks elluviimiseks.
- 1.3. Käskkirjas sätestatud kulude abikõlblikkuse, toetuse maksetaotluse menetlemise ja maksmise, elluviija ja partneri kohustuste osas kohaldatakse Vabariigi Valitsuse 12. mai 2022. a määrust nr 55 „Perioodi 2021-2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakenduskavade vahendite andmise ja kasutamise üldised tingimused“ (edaspidi *ühendmäärus*).
- 1.4. Aruandeid ja maksetaotlusi esitatakse ÜSS2021_2027 § 21 lõikes 3 sätestatud registri kaudu (edaspidi *register*).
- 1.5. Käskkirja ei kohaldata Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1058, mis käsitleb Euroopa Regionaalarengu Fondi ja Ühtekuuluvusfondi (ELT L 231, 30.6.2021, lk 60–93), artiklis 7 sätestatud juhtudel.

2. Toetuse andmise eesmärk ja seosed Eesti riigi eesmärkidega

- 2.1. Toetuse andmise eesmärk on rajada määratletud kaitsetööstuspargi ala koos vajalike taristuobjektidega (hoonete ja rajatistega) laske- ja lahingumoonna, sõjalise lõhkematerjali või sõjalise lõhkeaine ning nende komponentide tootmiseks ja käitlemiseks.
- 2.2. Toetatavad tegevused panustavad Eesti pikaajalise arengu strateegia „Eesti 2035“ sihi „Eesti majandus on tugev, uuendusmeelne ja vastutustundlik“ saavutamisse, eelkõige toetades kõrgema lisandväärtusega tööstuse arengut, teadus- ja arendustegevuse investeeringute kasvu ning majandustegevuse tugevdamist väljaspool Harjumaad.
- 2.3. Kaitsetööstuspargi rajamine tuleneb Eesti kaitsetööstuspoliitika 2024–2030 eesmärkidest ning on kooskõlas „Eesti teadus- ja arendustegevuse, innovatsiooni ning ettevõtluse arengukavaga 2021–2035“, eelkõige selle alaeesmärgiga 3.2, mille kohaselt toetatakse tehnoloogia- ja arendusmahukate investeeringute Eestisse toomist asjakohase taristu arendamise kaudu.

- 2.4. Toetus on regionaalse iseloomuga ning selle andmine on piiratud Pärnu maakonnas paikneva kaitsetööstuspargi territooriumiga. Toetust antakse üksnes kaitsetööstuspargi alal või -pargi toimimiseks otseselt vajalike tegevuste ja investeeringute elluviimiseks.
- 2.5. Toetuse andmise tingimused on seotud:
- 2.5.1. rakenduskava poliitikaeesmärgi 1 „Nutikam Eesti“ erieesmärgiga (a)(vii) „Tööstussuutlikkuse suurendamine kaitsevõime edendamiseks, seades esikohale kahesuguse kasutusega võimed“, luues eeltingimusi kaitsevaldkonna tööstuse arenguks;
 - 2.5.2. „Riigi eelarvestrateegia 2023–2026“ (tegevuspõhise riigieelarve raamistik, edaspidi *TERE raamistik*) Kaitseministeeriumi programmi „Sõjaline riigikaitse ja heidutus“ eesmärkidega.

3. Toetatavad tegevused

- 3.1 Toetust antakse kaitsetööstuspargi ala rajamiseks ning selle toimimiseks vajalike hoonete ja rajatiste ehitamiseks, rekonstrueerimiseks või soetamiseks, et võimaldada laske- ja lahingumoon, sõjalise lõhkematerjali või sõjalise lõhkeaine ning nende komponentide tootmist ja käitlemist.
- 3.2. Toetust antakse järgmistele kaitsetööstuspargi alal teostatavatele tegevustele, mille tulemus on kirjeldatud käskkirja punktis 4:
- 3.2.1. kaitsetööstuspargi taristu ehitamine ja sellega seotud riigihangete läbiviimine, seejuures ehitus hõlmab:
 - 3.2.1.1 maastiku ettevalmistust (metsa raadamine, maaparandustööd, kaitsevallide rajamine);
 - 3.2.1.2 juurdepääsu- ja tööstuspargisiseseid teid;
 - 3.2.1.3 piirdeaeda, väravaid, tõkkepuid ja väravahooneid;
 - 3.2.1.4 alajaama;
 - 3.2.1.5 laske-, lahingumoon ja lõhkeaine hoidlaid;
 - 3.2.1.6 lõhkematerjali katsepaika;
 - 3.2.1.7 tööstuspargi administratiivhoonet;
 - 3.2.1.8 lõhkeaine jääkide utiliseerimise ala ja rajatist;
 - 3.2.1.9 külaliste parklat;
 - 3.2.1.10 veetaristut, pumplat, kanalisatsiooni ja veepuhastusjaama;
 - 3.2.1.11 tänavavalgustust;
 - 3.2.1.12 tuletõrje veevõtukohta;
 - 3.2.1.13 soojavarustustaristut;
 - 3.2.2 elektriga liitumist, sealhulgas elektriliinide paigaldust;
 - 3.2.3 sideliitumist, sealhulgas sideliinide paigaldust;
 - 3.2.4 tööstuspargi turvasüsteemide rajamist ja paigaldust;
 - 3.2.5 projekteerimise käigus selgunud muude vajalike rajatiste ja taristuobjektide rajamist.
- 3.3 Toetatavad tegevused on kooskõlas „ei kahjusta oluliselt“ põhimõttega, millega ei tekitata Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2020/852, millega kehtestatakse kestlike investeeringute hõlbustamise raamistik ja muudetakse määrust (EL) 2019/2088 (ELT L 198, 22.06.2020, lk 13– 43), artiklis 17 nimetatud olulist kahju.
- 3.4 Toetatavad tegevused arvestavad Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 2021/1060, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfond+, Ühtekuuluvusfondi, Õiglase Ülemineku Fondi ja Euroopa Merendus-,

Kalandus- ja Vesiviljelusfondi kohta ning nende ja Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisapoliitika rahastu suhtes kohaldatavad finantsreeglid (ELT L 231, 30.6.2021, lk 159–706, edaspidi *Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 2021/1060*) artiklis 9 nimetatud horisontaalseid põhimõtteid.

- 3.5 Käskkirjas nimetatud toetusele, mida antakse punktis 2.1 nimetatud tegevuste elluviimiseks, kohaldub Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELTL) artikli 346 lõike 1 punkti b erand, kuna projekt on vajalik riigi oluliste julgeolekuhuvide kaitseks ning on otseselt seotud relvade, laskemoona ja sõjavarustuse tootmisega. ELTL artikli 346 lõike 1 punkti b kohaldamise tõttu ei kohaldata käskkirjas nimetatud toetusele Euroopa Liidu riigiabi reegleid ning toetuse andmisest ei tulene Euroopa Komisjonile eelneva teatamise kohustust.
- 3.6 Vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1060 artikli 73 lõike 2 punktile j tagab elluviija taristuinvesteeringute kliimakindluse, kui taristu eeldatav eluiga on vähemalt viis aastat. Kliimakindluse tagamisel hinnatakse taristu vastuvõtlikkust pikaajalistele kliimamõjudele ning rakendatakse asjakohaseid meetmeid riskide maandamiseks, järgides energiatõhususe esikohale seadmise põhimõtet ning tagades, et projektiga seotud kasvuhoonegaaside heitkogused on kooskõlas Euroopa Liidu kliimanetraalsuse eesmärgiga aastaks 2050.

4. Tulemused

- 4.1 Käskkirja punktis 3 nimetatud tegevuste tulemusena on rajatud kaitsetööstuspargi baastaristu ning nelja ettevõtjaga on riigivara kasutamiseks sõlmitud hoonestusõiguse, reaalkoormatise ja reaalservituudi seadmise lepingud. Nimetatud lepingute alusel on ettevõtjatel õigus rajada neile eraldatud kinnistutele tehased sõjaliseks otstarbeks mõeldud toodete tootmiseks ja käitlemiseks, sealhulgas laske-, lahingumoonna, sõjalise lõhkematerjali või sõjalise lõhkeaine ning nende komponentide käitlemiseks.
- 4.2 Käskkirja Punktis 3 nimetatud tegevuste seireks ja hindamiseks kasutatavad näitajad on järgmised:

		Näitaja nimetus ja mõõdühik	Algtas e	Aasta	Sihttase (2029)	Selgitav teave
	Tulemus- näitaja	RCR01 Toetatavates ettevõtetes loodud töökohad, <u>mõõdühik</u> : Täistööaja ekvivalenti aastas (FTE)	0	2025	135	Arvesse lähevad lisandunud töökohad aasta kohta keskmiselt täistööajale taandatud ametikohtadena (FTE) tööstusparki tulnud ettevõtetes. Uus töökoht peab olema täidetud, see võib olla täistööajaga, osaline või hooajaline. Täitmata kohti ei loeta. Loetakse ainult tööstusparki tulnud ettevõtete tootmisüksuste töötajaid. Töökohtadest antakse aru projekti lõppedes ja 1 aasta peale projekti lõppu.

Meetmete nimekirja näitajad	Väljund-näitaja	RCO128 Toetatavad ettevõtjad, kes on peamiselt seotud kaheksa kasutuse ja kaitsevõime edendamisega (RearmEU), <u>mõõdühik</u> : ettevõtjad	0	Ei kohaldu	4	Kaitsetööstusparki kinnitatud ettevõtete arv. Sihttasemesse loetakse unikaalne ettevõtte, kes on sõlminud Riigi Kaitseinvesteeringute Keskusega lepingu tööstuspargis tootmise ja baastaristu kasutamise kohta. Projekti lõppedes võivad juba mõned ettevõtted oma tootmishooneid olla ehitama hakanud või alustanud ka juba tootmisega.
	Väljund-näitaja	RCO01 Toetatavad ettevõtjad, <u>mõõdühik</u> : ettevõtjad	0	Ei kohaldu	4	
	Väljund-näitaja	RCO04 Mitterahalist toetust saavad ettevõtjad, <u>mõõdühik</u> : ettevõtjad	0	Ei kohaldu	4	

5. Rakendusasutus ja rakendusüksus

5.1. Rakendusasutus on Kaitseministeerium.

5.2. Rakendusüksus on Riigi Tugiteenuste Keskus.

6. Elluviija

6.1. Tegevuste elluviija on Riigi Kaitseinvesteeringute Keskus (edaspidi *RKIK*).

7. Sihtrühm

7.1. Toetatava tegevuse sihtrühm on neli ettevõtjat, kes vastavad toetuse andmise tingimustes sätestatud abikõlblikkuse nõuetele ning kellele on suunatud tegevuste elluviimisega seotud teenuste pakkumine.

8. Tegevuste abikõlblikkuse periood

8.1. Tegevuste abikõlblikkuse periood algab 19. detsember 2025 ja lõpeb 31. detsember 2029.

9. Tegevuste eelarve

9.1. Toetust makstakse Euroopa Regionaalarengu Fondist.

9.2. Toetuse maksimaalne osakaal on 80 protsenti abikõlblikest kuludest ning projekti riikliku kaasfinantseerimise minimaalne osakaal on 20 protsenti abikõlblikest kuludest.

9.3. Projekti kogueelarve on 65 000 000 eurot, millest toetus on 52 000 000 eurot ning riiklik kaasfinantseering 13 000 000 eurot.

10. Kulude abikõlblikkus

- 10.1. Käskkirja alusel on kulu abikõlblik ning kulude abikõlblikkuse, toetuse maksetaotluse menetlemise ja maksmise ning elluviija kohustuste osas kohaldatakse ühendmäärust. Kulu on abikõlblik, kui see vastab ühendmääruse §-s 15 ning käesolevas käskkirjas sätestatud tingimustele.
- 10.2. Abikõlblikud on projekti kõik kulud, mis on otseselt vajalikud projekti punktis 3 nimetatud tegevuste elluviimiseks ja meetme tulemuste ning projekti eesmärkide ja tulemuste saavutamiseks.
- 10.3. Käskkirja punktis 3 nimetatud tegevustega seotud toetuse kasutamisest teavitamise kulud.
- 10.4. Käskkirja punktis 3 nimetatud tegevustega seotud riigilõivud, ekspertiisid ja omanikujärelevalve kulud.
- 10.5. Abikõlblikud ei ole ühendmääruse §-s 17 nimetatud kulud.

11. Toetuse maksmise tingimused ja kord

- 11.1. Projekti kulude hüvitamisel kasutatakse kuludega sidumata rahastamist, mis kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1060 artikli 53 lõike 1 punktiga f ning artikliga 95. Toetuse maksmine toimub eelnevalt kindlaks määratud eesmärkide või tulemuste saavutamise alusel ning ei sõltu tegelikult kantud ja tõendatud kuludest.
- 11.2. Toetus makstakse välja vastavalt alljärgnevatele vahe-eesmärkidele ja nende tähtaegadele:

Tulemus / vahe-eesmärk	Tähtaeg	Summa (EUR)	%
Tingimus: Ministri käskkiri	2026 KV IV	6 500 000	10%
Tulemus 1: Lepingud sõlmitud kokku 2 ettevõtjaga	2026 KV IV	13 000 000	20%
Tulemus 2: Pinnase- ja teetööde aluste lõpetamine, tööde üleandmise-vastuvõtmise aktiga	2026 KV IV	9 750 000	15%
Tulemus 3: Lepingud sõlmitud kokku 2 ettevõtjaga	2026 KV IV	13 000 000	20%
Tulemus 4: Perimeetri aia, trasside ning teede ehitus + 1 MW ühendused	2027 KV II	9 750 000	15%
Tulemus 5: Kaitsetööstuspargi põhitaristu on valminud (tõenduseks on ehitustööde lõppakt, mille on kinnitanud ehitaja, omanikujärelevalve ja tellija ning RKIK käskkiri kaitsetööstuspargi kasutusse andmiseks)	2029 KV II	13 000 000	20%

- 11.3. Maksetaotluste menetlemisel järgib rakendusüksus ühendmääruse § 25 lõikes 1 nimetatud tähtaega ning otsustab makse tegemise rakendajale olles veendunud kulude abikõlblikkuses.
- 11.4. Viimane maksetaotlus esitatakse peale toetuse saamisega seotud tingimuste ja kohustuste täitmist koos projekti lõpparuandega või pärast projekti lõpparuande esitamist kuid mitte hiljem kui 31. detsembril 2029. Lõppmakse tehakse pärast seda, kui rakendusüksus on lõpparuande kinnitanud. Ühendmääruse § 26 lg 1 kohaselt makstakse toetust kuni 31.märtsini 2030. a.

12. Elluviija õigused ja kohustused

- 12.1. Elluvijale kohalduvad kõik edaspidi ÜSS2021_2027 ja selle alusel kehtestatud õigusaktides toetuse saajale sätestatud kohustused.
- 12.2. Elluviija peab täitma ühendmääruse §-s 10 ja 11 sätestatud kohustusi.
- 12.3. Elluviija täidab Vabariigi Valitsuse 12.05.2022 määruses nr 54 „Perioodi 2021–2027 ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide vahendite andmisest avalikkuse teavitamine“ (edaspidi *teavitumäärus*) sätestatud teavitusnõudeid.
- 12.4. Elluviija esitab rakendusüksusele info kaitsetööstuspargi baastaristu kavandavate, elluviidavate või lõpetatud riigihangete ja maksete kohta igal aastal 1. juuliks ja 15. detsembriks.
- 12.5. Elluviija tagab kaitsetööstuspargi väljundite ja tulemuse säilimise ning sihipärase kasutamise pärast kaitsetööstuspargi lõppmakse tegemist vähemalt viie aasta jooksul.
- 12.6. Elluviija arvestab tööde tegemisel keskkonnanõuetega ning tegutseb täielikus kooskõlas keskkonnavalaste õigusaktidega.
- 12.7. Elluviija peab viivitamatult teavitama rakendusasutust kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis:
 - 12.7.1. asjaoludest, mis takistavad täitmast elluviija ülesandeid;
 - 12.7.2. toetuse andmise tingimuste muutmise vajalikkusest;
 - 12.7.3. tegevuste elluviimisel esinevatest probleemidest, mis võivad mõjutada tulemuse saavutamist.
- 12.8. Elluviija tagab projekti elluviimisel ligipääsetavuse nõuete arvestamise ulatuses, kus see on asjakohane ja kooskõlas objekti julgeolekunõuetega. Ligipääsetavus tagatakse eelkõige administratiiv- ja külastusaladel ning liikumisteedel, mida kasutavad töötajad ja külalised, arvestades puuetega inimeste vajadusi.
- 12.9. Elluviija on kohustatud projekti kliimakindluse tagamisel lähtuma ühendmääruse lisa 3 B-osast, arvestades kliimamuutustega seotud riskide maandamist ning energiatõhususe esikohale seadmise põhimõtet.

13. Rakendusasutuse õigused ja kohustused

- 13.1. Rakendusasutusel on õigus:
 - 13.1.1. muuta käskkirja;
 - 13.1.2. saada elluvijalt teavet projekti edenemise kohta;
 - 13.1.3. juhtida tähelepanu tegevuse täitmisel esinevatele puudustele ning nõuda nende puuduste kõrvaldamist, määrates puuduste kõrvaldamiseks mõistliku tähtaja.
- 13.2. Rakendusasutus on kohustatud:
 - 13.2.1. arvestama rakenduskava seirekomisjoni arvamusi käskkirja muutmise ettepanekute kohta;
 - 13.2.2. teostama ÜSS2021_2027 alusel kontrolli käskkirja täitmise üle.

14. Riigihangete läbiviimine

- 14.1. Elluviija tagab hangete korrektse dokumenteerimise, sealhulgas hankemenetluse toimingute ja lepingute säilitamise seaduses nõutud korras.
- 14.2. Elluviija on kohustatud esitama rakendusasutusele vajaliku teabe ja aruanded riigihangete läbiviimise kohta.
- 14.3. Elluviijal on vajaduse korral õigus küsida nõu rakendusüksuselt riigihangete alaste küsimuste täpsustamiseks.

- 14.4. Elluviija on kohustatud edastama riigihangete alusdokumentide eelnõu, nende muudatused ja hankelepingu muudatuse eelnõu rakendusüksusele läbivaatamiseks, kui hankelepingu eeldatav maksumus käibemaksuta on võrdne riigihanke piirmääraga või ületab seda.

15. Teavitus

- 15.1. Teavitamise raames lähtutakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1060 artikli 50 lõikest 1 ning teavitusemäärusest.
- 15.2. Elluviija korraldab teavitusürituse teavitusemääruse § 2 lõike 3 kohaselt, kaasates ürituse läbiviimisse korraldusasutuse, kes kaasab Euroopa Komisjoni.
- 15.3. Elluviija tagab, et üle 500 000 euro suuruse kogumaksumusega tegevuse puhul püstitatakse investeringu või seadme asukohta tahvel (teavitusemääruse lisa 1, joonis 13 ja lisa 2, joonis 13) kohe pärast investeringuga seotud toiminguga või ostetud seadme paigaldamisega alustamist.
- 15.4. Järgib üldisi teavitamise reegleid ja viitab, et arenduse raames on tegemist struktuuritoetusega ning kasutades selleks nõutud sümboolikat.

16. Aruandlus

- 16.1. Elluviija esitab rakendusüksusele iga aasta 31. detsembri ja 30. juuni seisuga elektrooniliselt aruande hiljemalt iga aasta 15. jaanuariks ja 15. juuliks.
- 16.2. Elluviija esitab rakendusüksusele tegevuse vahe- ja lõpparuande e-toetuse keskkonna kaudu. Tegevuse vahearuanne sisaldab vähemalt projekti aruandlusperioodi tegevuste ülevaadet, teavet väljundnäitajate saavutamise kohta ning hinnangut väljundnäitajate 2029. aasta sihttasemete saavutamise võimalikkuse kohta. Lõpparuandes esitatakse lisaks hinnang strateegia „Eesti 2035“ sihtide saavutamisele ja aluspõhimõtete hoidmisele projekti elluviimise raames.
- 16.3. Elluviija esitab pärast ühe aasta möödumist projekti lõpetamisest e-toetuse keskkonna kaudu rakendusüksusele projekti järelaruande, mis sisaldab vähemalt käskkirja punktis 4.2 nimetatud tulemusnäitaja „Toetatavates ettevõtetes loodud töökohad“ andmeid.

17. Finantskorrektsiooni tegemise alused ja kord

- 17.1. Finantskorrektsiooni otsus tehakse vastavalt ühendmääruse § 34 lõike 1 punktile 1, kui kulu ei ole abikõlblik või lihtsustatud kulude korral ei ole toetuse saamise eeldused täidetud.
- 17.2. Finantskorrektsioonide määramisel lähtutakse ühendmääruse §-s 35 sätestatud põhimõtetest. Kui rikkumise rahalist mõju ei ole võimalik täpselt hinnata, kohaldatakse protsendipõhist finantskorrektsiooni määrasid vastavalt rikkumise raskusele.
- 17.3. Finantskorrektsiooni otsuse teeb rakendusüksus vastavalt ÜSS2021_2027 §-dele 28–30.
- 17.4. Toetuse tagasimaksmine toimub vastavalt ÜSS2021_2027 §-le 29.

18. Käskkirja jõustumine

- 18.1. Käskkiri jõustub päeval, mil Euroopa Komisjon võtab vastu otsuse, millega kiidetakse heaks Vabariigi Valitsuse kinnitatud „Ühtekuuluvuspoliitika fondide rakenduskava perioodiks 2021–2027“ viies muudatus.
- 18.2. Toetatavate tegevuste kulud on abikõlblikud alates 19. detsembrist 2025. a.

(allkirjastatud digitaalselt)
Martin Herem
minister

Käskkirja lisad

Lisa 1. Kaitseministri käskkirja „Toetuse andmise tingimused kaitsetööstuspargi baastaristu rajamiseks“ seletuskiri.

Lisa 2. Kaitsetööstuspargi baastaristu arendamise indikatiivne eelarve.